

Melih Özdil

TÜRK BRİCİNİN ÖYKÜSÜ

Bricimizin öyküsünü anlatmaya, 1920 İstanbul doğumlu üstat **Adnan Benjenk**'in anıları ile başlamak uygun olur. Küçük yaşlarda briç ile tanışan **Benjenk** 1934 yılında tutkulu bir plafon briç oyuncusu olmuştu.

1936-38 yıllarında İngiltere'nin Durham Üniversitesi'nde okuyan **Benjenk**, briç bilgisini geliştirdi; 1942 yılında gittiği Filistin'de briç oynamaya devam etti ve 1945 yılı sonunda İstanbul'a döndü.

Daha sonra Siraselviler Caddesi girişine taşınan İstanbul Kulübü, 40'lı yıllarda Taksim Meydanı'nda, şimdiki The Marmara Otelinin yerindeydi. **Benjenk**, bayanların sadece pazar akşamı yemeğe gelebildiği; ceketsiz, kravatsız girilmeyen bu kulüpte, ünlü **Kavafyan** ile tanıştı ve briç oynadı. **Kavafyan**, İsviçre'de öğrenci olduğu yıllarda briç öğrenmiş, kısa zamanda çevresindeki-leri aşmış çok iyi bir kart oyuncusuydu. Bir İsveçli'nin "Mösyö **Kavafyan**, siz Kavafyan sisteminin dünyadaki bir numaralı oyuncusunuz ve yegane oyuncusunuz" diye espri yaptığı bu usta oyuncu, okuduğu rengin üç kart ile tutulmasını ister ve çoğunlukla eşine oynama fırsatı vermezdi!

1948 yılında askere giden **Benjenk**, 1950 yılında döndükten sonra, Büyükkada'da, **Abdi Birol** ve Mısır'dan yeni gelen **Haluk Eratak** ile tanıştı. **Adnan Benjenk**, **Faruk Ayrar**, **Abdi Birol**, **Suha Eratak**, **Neşet Eren**, **Adil Fansa**, **İlhan Tokay** birlikte briç oynamaya başlayıp, kendilerine Acol sistemini löve sayarak oynamayı öğreten, iyi briç bilgisine sahip **Haluk Eratak**'ın etrafında toplandılar. (1935-1936 yıllarında, **Charles Goren**'in katkılarıyla, günümüzün modern kontrat briç uygulamasına geçilmiştir.)

1954 yılı sonlarında, **Haluk Eratak**'ın ısrarı ile, Beyoğlu Mis Sokak'taki ABC Gece Kulübü'nde, kartları zarflarda taşımak suretiyle, ilk turnuva düzenlendi ve 1955 yılında Hilton Otel balo salonunun bir bölümü haftada iki defa turnuva yapmak için kiralandı. İki sene bu şekilde devam edildikten sonra, **Eratak**'ın sabit bir yer ve daha fazla turnuva yapmak istemesi üzerine, Dağcılık Kulübü'nün tavan arasındaki odada yapılan görüşmeler neticesinde, Pera Palas ile devamlı bir salon için anlaşmaya varıldı.

Nabi Up, **Faruk Ayrar**, **Veysi Midil**, **Neşet Eren**, **Haluk Eratak**, **İlhan Tokay**, **Abdi Birol**, **Adnan Benjenk** tarafından 1957 yılında kurulan **İstanbul Briç Kulübü**, haftalık ikili turnuvalar dışında; dörtlü takım yarışmaları da düzenlemiş ve bayan oyuncuların katılımını sağlamıştı.

1958 yılında, Büyükkada Anadolu Kulübü'ne gelen bir Alman'ın oyun analizleri ve daima haklı çıkması, kendilerine aşırı güvenen **Benjenk** ve **Birol**'ü şaşırttı. Deutch Bank genel müdürü **Hans Von Aulock**, ikinci dünya savaşında Anadolu'da bir yerde rehin tutulmuş; aynı kaderi paylaşan, bankanın genel müdürü **Post**'dan briç öğrenmiş ve çok kısa sürede öğretmenini geçmişti. Savaştan önce Hollanda Briç Milli Takımı'nın koçluğunu yapmış olan **Post** ile birlikte Anadolu Kulübü'ne üye olan **Von Aulock**, **Benjenk**'e "Reese On Play" kitabını hediye etti ve tüm briç oyuncularının eğitimine önemli ölçüde katkıda bulundu. **Leon Anav** ve **Albert İşalan** (1958),

Nikola Rigopoulos (1959), **Hasan Dağlı** ve **Halit Bigat** (1960), uzun yıllar Türk Brici'ne damgasını vuran **Mehmet Kortay** ve **Koray Selçuk** 1962 yılı sonunda Pera Palas'a geldiler. 1957 yılında Beyoğlu'nun ünlü Lüksemburg Kahvesi'nde **Kortay** ile birlikte oynamaya başlayan **Selçuk**, 1963 yılında üstlendiği İstanbul Briç Kulübü direktörlüğünü 1965 yılı sonunda bıraktı ve yerine gelen **Nikola Rigopoulos**, ölüm tarihi olan 1975 yılı na kadar, bu görevi sürdürdü.

İstanbul Briç kulübü, turnuvaların 13 masaya çıkması ve Pera Palas'ın sapa gelmesi nedeniyle 1968 yılında, İstanbul Kulübü'nden gelen teklifi kabul edip, Siraselviler'deki binasının en üst katına yerleşti. 1971 yılına kadar burada kaldıktan sonra Nişantaşı'nda, halen faaliyet gösterdiği Kuyumcu İrfan Sokak'a taşındı.

Briç oyununa ilginin artması üzerine, İngiliz Milli Takımı, 1962 yılında Beyrut'ta yapılan Avrupa Şampiyonası dönüşünde, bir hafta misafir edildi. **Benjenk**'in, İngiltere Briç Federasyonu sekreteri ve milli oyuncu **Jan Fleming** ile yaptığı görüşmeler sonucu İstanbul'a gelen ekipte, **H.P.F. Swinnerton Dyer**; **Kenneth Barbour**, **Jan Fleming**, **Joan Durran** ve bazı İngiliz yöneticiler yer aldı. **Benjenk**, o yıl sonunda gittiği Deauville'de, daha sonra **Liecestein Prensesi** olan **Nadine Ansay** ile tanıştı ve Fransa briç milli takımını

Türkiye'ye davet etti.

1963 yılında, önce **Nadine Ansay, Gerard Desrousseaux, Jean-Michel Boulanger, Roytchov, Bertrand Romanet, Zadurof, Georges Theron** sonra **Omar Sharif, Benito Garozzo, Rixi Marcus, Giorgio Belladonna, Leon Yallouze, Ginette Flourney, Jojo Gresh** İstanbul'da birer hafta misafir edildiler ve böylece Avrupa'da tanınmaya başladık.

1964 yılında, **Zeki Zeren, İbrahim Telci, Lori Burla, Abdi Birol, Adnan Benjenk, Haluk Eratak** tarafından **Şlem Briç Kulübü**'nün kurulmasından sonra; İstanbul Briç Kulübü, Şlem Briç Kulübü, İstanbul Golf Kulübü ve Büyük Kulüp'ün katılımıyla, **Türkiye Briç Federasyonu**'nu oluşturuldu. **Necip Bir** başkanlığında, **Adnan Benjenk, Abdi Birol, Emine Abaoğlu, Tarık Ziyal**'den oluşan yönetim kadrosuyla federasyon, öncelikle gösteri maçları yapmak ve brici yaymak arzusundaydı. Buna rağmen, Büyük Kulüp'de yapılan ilk karşılaşmaya iki, Home Kulüp'de yapılan ikinci karşılaşmaya sadece bir seyirci geldi.

1963 yılında, **İslam Refioğlu, Orhan Vardarlı, Şefkati Bora, Kohen Erkip, Nermin Bingöl, Nejat Aykon, Bülent Savcı, Adnan Kocaarslan** tarafından kurulan **Ankara Briç Kulübü**'nün federasyona katılmasıyla İstanbul Dörtlü Şampiyonası (1965), İstanbul İkili Şampiyonası (1965), Türkiye Dörtlü Şampiyonası (1966), Türkiye İkili Şampiyonası (1966), Cumhuriyet Kupası (1967) organizasyonları başladı. 1968 yılında Sakarya Briç Kulübü ve İzmir Briç Kulübü'nün üye olmasıyla, Anadolu'ya adım atıldı. 1969 yılında, ilk milli takım seçildi ve o tarihte Avusturya Büyükelçisi olan **Hasan İstinyeli**'nin daveti üzerine, bir hafta Viyana'da kaldıktan sonra, Oslo'da yapılan Avrupa Şampiyonası'na katıldı. Benjenk tarafından temsil edilen federasyonumuz, turnuva öncesinde yapılan genel kurul toplantısında, Macaristan ile birlikte Avrupa Briç Federasyonu'na üye kabul edildi ve milli takımımız 21 takım içinde 16. sırayı aldı.

Açık ve bayanlar takım yarışmalarına katıldığımız 1970 Atina Avrupa Şampiyonası'nda, bayan takımımız yirmiden fazla takım arasında dokuzuncu olmayı başardı.

Milli takımlarımızın kadroları:

1969 - Oslo

27. Avrupa Şampiyonası

Adnan Benjenk, Koray Selçuk
Hasan Dağlı, Halit Bigat
Siyami Uçak, Yusuf Özlem

1970 - Estoril

28. Avrupa Şampiyonası

Adnan Benjenk, Nikola Rigopulos
Mehmet Kortay, Koray Selçuk
Hasan Dağlı, Halit Bigat

Ranat Layıktez, Anita Behar
Emine Abaoğlu, Luci Benardete
Leyla Medina, Ginette Namer

1971 - Atina

29. Avrupa Şampiyonası

Mehmet Kortay, Koray Selçuk
Hasan Dağlı, Halit Bigat
Necmi Akça, Reha Tolun

1972 - Miami

4. Olimpiyat

Mehmet Kortay, Koray Selçuk
Necmi Akça, Reha Tolun
Yusuf Özlen, Aydın Aykut

1973 - Ostend

30. Avrupa Şampiyonası

Mehmet Kortay, Koray Selçuk
Necmi Akça, Reha Tolun
Vural Taşman, Kohen Erkip

1974 - Herzlia

31. Avrupa Şampiyonası

Mehmet Kortay, Koray Selçuk
Hasan Dağlı, Necmi Akça
Adnan Benjenk, Abdi Birol

1975 - Brighton

32. Avrupa Şampiyonası

Mehmet Kortay, Koray Selçuk
Hasan Dağlı, Necmi Akça
Vural Taşman, Kohen Erkip

1976 - Monte Carlo
5. Olimpiyat

Mehmet Kortay, Koray Selçuk
Hasan Dağlı, Necmi Akça
Vural Taşman, Kohen Erkip

1977 - Helsingör
33. Avrupa Şampiyonası

Melih Özdil, Faik Falay
Henri Matalon, Ahmet Bakırcı
Nedim Yahya, Sedat Nassi

1979 - Lausanne
34. Avrupa Şampiyonası

Faik Falay, Orhan Ekinci
Nafiz Zorlu, Sadık Arf
Ferit Ojalvo, Nedim Türsan

1980 - Valkenburg
6. Olimpiyat

Mehmet Kortay, Necmi Akça
Melih Özdil, Nafiz Zorlu
Sadık Arf

1982 - Biarritz
2. Dünya Şampiyonası

Mehmet Kortay, Necmi Akça
Melih Özdil, Mehmet Sırıklıoğlu
Serdar Özkan

1983 - Wiesbaden
36. Avrupa Şampiyonası

Mehmet Kortay, Necmi Akça
Melih Özdil, Nafiz Zorlu
Serdar Özkan, Ata Aydın

1987 - Brighton
38. Avrupa Şampiyonası

M. Ali İnce, Mesut Karadeniz
Faik Falay, Osman Alaaddinoğlu
Suat Öroğlu, Ergun Korkut

1988 - Venedik
8. Olimpiyat

Melih Özdil, Nafiz Zorlu
M. Ali İnce, Mesut Karadeniz
Osman Alaaddinoğlu, Nezih Kubaç

1989 - Turku
39. Avrupa Şampiyonası

Nafiz Zorlu, Salvador Assael
Süleyman Kolata, Murat Kilercioğlu
Tuğrul Avşar, Mehmet Demirkaya

1991 - Killarney
40. Avrupa Şampiyonası

Melih Özdil, Nezih Kubaç
Nafiz Zorlu, Salvador Assael
Ata Aydın, Ahmet Dedehayır

Ayşen Taner, Sevda Zorlu
Vera Adut, Banu Altınok
Ferihan Göksu, İlda Kandiyoti

1992 - Salsomaggiore
9. Olimpiyat

Melih Özdil, Nezih Kubaç
M. Ali İnce, Mesut Karadeniz
Ahmet Dedehayır

1993 - Menton
41. Avrupa Şampiyonası

Nafiz Zorlu, Salvador Assael
Ali Yalman, Mehmet Ekşioğlu
Enver Köksoy, Tezcan Şen

Vera Adut, Billur Araz
Ayşe Baykal, Meltem Özümerzifon
Gracia Yalman, Anita Kaneti

1994 - Albuquerque
5. Dünya Şampiyonası

Melih Özdil, Nezih Kubaç
Nafiz Zorlu, Salvador Assael
Yener Tınaz, Recai Saylık

1995 - Vilamoura
42. Avrupa Şampiyonası

Melih Özdil, M. Ali İnce
Nezih Kubaç, Hakan Göksu
Gökhan Yılmaz

Vera Adut, Feryal Solakoğlu
Eren Özkan, Merih Tokcan
Nita Rosenthal, Eti Alkan

TÜRK BRİCİNDE SİSTEMLER

İstanbul ve Şlem Briç Kulübü oyuncuları, **Haluk Eratak**'ın 50'li yıllarda öğretmeye başladığı naturel sistemi uzun yıllar tatbik ettiler. Modern puan sayımı yerine, 20'li yıllardan kalma, löve sayma metodunun kullanılmasındaki zorluğa rağmen, bir standart oluşmuştu; fakat, oyun tekniği ve defans bilgisinin yetersiz olması nedeniyle, hamle yapılamadı. Aynı yıllarda, Beyazıt'da İstanbul Üniversitesi'nin çevresindeki kahvehanelerde, özellikle Marmara Kıraathanesi ve Küllük'te **Charles Goren**'in yıllar önce tercüme edilmiş küçük bir kitapçığından edinilen bilgiler çerçevesinde briç oynanmaktaydı. Üniversiteli gençler, dörtlü majör ile açılan, üç seviyesindeki tutuşların forsing olduğu bu eski American sistemini uygulamaya çalışmış ve daha sonra Anadolu'nun dört köşesine yaymışlardır.

Önceleri İstanbul Briç Kulübü ve Şlem Briç Kulübü oyuncularından oluşan milli takımlarımızın edindiği tecrübeler sonucu, 1970 yılından itibaren zayıf iki açışları kullanılmaya başlandı; fakat, temel sistemde bir değişiklik olmadı. 1977 yılında **Gündüz Pamuk** tarafından tercüme ettirilen ve yayınlanan **Pierre Jais** ile **Michel Lebel**'in, Fransız sistemini içeren **Beşli Majör** kitabı, alışlagelmiş Anadolu bricini fazla etkilemediği gibi; İstanbul ve Şlem Briç Kulüplerinde de benimsenmedi. Bunun en önemli sebebi, o tarihlerde Şlem Briç Kulübü'nde **Mehmet Kortay** ile birlikte açtığımız briç kurslarında, dörtlü majör ile açılan naturel sistemde ısrar etmemizdi.

1963 yılında kurulmuş olmasına rağmen, Ankara Briç Kulübü sistem karmaşasını daha fazla yaşamış; önceleri İstanbul bricinin etkisinde kalmış, zaman zaman yapay sistemlere yönelmiş, kendi sistemini yaratan oyuncularıyla, uzun yılları boşa geçirmiştir.

1981 Yılı sonunda İstanbul Briç Kulübü'nde açtığım kurslarda, 200 öğrencimi eğitmek için Naturel sistemi tercih etmiştim. Ancak, Biarritz Dünya şampiyonası'nda elime geçen **Boby Goldman**'ın **Aces Scientific** kitabını analiz ettikten sonra, o yıllarda Avrupa'da kullanılmıyan, beşli majör açışlarına karşı İSA cevabını forsing oynamaya karar verdim. Bütün briçseverlerin ve öğrencilerimin karşı çıkmasına rağmen, 1983 yazından itibaren bu sistemi öğretmeye başladım. Kısa zamanda yetiştirdiğim gençler ile 1985 milli takım seçmelerini kolayca kazanmamız, limite

majör tutuşları; ters minör tutuşları, Check Back Stayman, zayıf 2♥, 2♠ ve Flannery 2♦ açışlarını kullanarak uyguladığımız modern Standart American sistemine olan ilgiyi artırmıştı. Gece gündüz çalışarak yüzlerce döküman hazırladım ve isteyen herkese dağıttım. Kabiliyetli gençleri, karşılık beklemeden, üst düzeyde eğittim. Beşiktaş, Moda ve Kadıköy kahvehanelerini dolaşıp, sistemimi öğrettim. Böylece, Standard American sistemi, özellikle İstanbul'da benimsendi; milli takım seviyesindeki oyuncuların tercihi oldu ve bu sistemi uygulayan milli takımımızla 1992 Briç Olimpiyatları'nda büyük bir başarı kazandık.

BRİÇ EĞİTİM MERKEZİ

1981-1990 yılları arasında yüzlerce briçseveri eğittiğim İstanbul Briç Kulübü bana her zaman kapılarını açmış ve iyi imkanlar sağlamış olmasına rağmen, yer darlığı nedeniyle çalışmalarım kısıtlı kalmıştı. Bunun üzerine, 1990 yılı sonunda, bazı öğrencilerimin teşvikiyle, Türk Briç'i'nde özel bir yeri olan, çok önemli bir kuruluşun ilk tohumlarını attık.

Ömer Berkol, Gürkan Ök, Melih Özdil, Nilüfer Erköse, Ali Yalman, Lale Ök, Nedim Türsan tarafından, 1991 yılında, İstanbul'da kurulan Briç Eğitim Merkezi, kapsamlı arşivi ve Paris'teki briç üniversitesini aratmıyacak nitelikte eğitim olanaklarıyla **Ömer Berkol, Gürkan Ök, Nilüfer Erköse, Dr. Cengiz Miroğlu** ve 1999 yılından beri **İsmail Alakoç**'un başkanlığında, Türk bricine unutulmaz hizmetlerde bulunmuştur.

BRİÇ EĞİTİM MERKEZİ STANDARTLARI

Açışlar:

- Beşli majör
- 1SA, (15-17) OP
- 2SA, (20-21) OP
- 2♣, kuvvetli
- 2♦, Flannery
- 2♥ ve 2♠, zayıf
- 3SA, uzun bir minör ile baraj
- 4♣ ve 4♦ Namyats
- 4♥ ve 4♠, baraj
- 4SA, uzun bir minör ve 9,5 alıcı
- 5♣ ve 5♦ baraj

Cevaplar:

- * Majör açışlarına karşı

1SA forsing, Bergen, Splinter, 2SA Jacoby, Reverse Drury uygulanır.

- * Minör açışlarına karşı

- İki seviyesinde tutuşlar bir tur için forsingdir.
- Yeni renk ile iki seviyesine sıçramak, şlem denemesidir.
- Yeni renk ile üç seviyesine sıçramak 10-11 OP, tutuş ve tek gösterir.
- 2SA, dengeli bir el ile zon forsingdir.

- 3SA altında negatif kontr, dört seviyesinde opsiyonel kontr uygulanır.

- * 1SA açışına karşı

Stayman, dört renk için transfer, Texas uygulanır. 3♣ 5-5 minörler ile davet; 3♦ 5-5 majörler ile ve kısalık gösteren 3M sıçraması en az 5-4 minör dağılımı zon forsingdir.

Gelişmeler:

- * Minör açışlarından sonra

Açanın 1SA rebid etmesi halinde 2♦ ve 3♣ kontrat seçimi; üç seviyesindeki diğer sıçramalar zon davetidir. Üçüncü Renk Forsingi ve Dördüncü Renk Forsingi uygulanır.

- * Majör açışlarından sonra

Açan 1SA rebid ederse Yeni Minör Forsingi uygulanır.

Özel Uygulamalar:

- Landy
- Dobi Double
- Walsh
- Flannery
- Check Back Stayman
- RKCB

Defans:

Standart kart tekniği, Lavinthal ve Journalist uygulanır. Koz kontratlarına karşı 3/5 ve sanzatu kontratlarına karşı dördüncü kart atak edilir; rua ve onlu atakları iyi renk gösterir.